

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.840/1
van 9 juli 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende
de start- en stagebonus’

Op 2 juli 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘betreffende de start- en stagebonus’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 5 juli 2018. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 9 juli 2018.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag¹ gemotiveerd door de omstandigheid dat

“de wetgevende procedure voor onderhavige regelgeving nog vóór het zomerreces 2018 (laatste Vlaamse Regering is voorzien op 20 juli 2018) moet afgerond zijn doordat op 1 september 2018 opnieuw leerlingen instromen uit het voltijds onderwijs in de proefprojecten ‘Schoolbank op de werkplek’. Jongeren en de betrokken werkgevers uit het voltijds onderwijs hebben op dit moment geen recht op de premie, jongeren en de betrokken werkgevers uit het deeltijds onderwijs wel. Beiden volgen nochtans dezelfde duale proefopleidingen. De feitelijke ongelijkheid wat het recht op de start- en stagebonus betreft die nu bestaat tussen leerlingen uit het deeltijds onderwijs en voltijds onderwijs, zou anders nog één schooljaar worden gecontinueerd gezien de premie op schooljaarbasis werkt.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe een regeling te treffen voor het toekennen van een start- en stagebonus in het Vlaamse Gewest.²

4. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 59 van de wet van 23 december 2005 ‘betreffende het generatiepact’, gelezen in samenhang met artikel 58 van die wet. Die bepalingen luiden:

“Art. 58. Voor de jongeren die in het kader van een alternerende opleiding een praktijkopleiding doorlopen in de onderneming of instelling van een werkgever, wordt een financiële tegemoetkoming ingesteld, ‘startbonus’ genaamd.

¹ In de aanhef van het ontworpen besluit wordt het verzoek om spoedbehandeling inhoudelijk op vrijwel identieke wijze gemotiveerd doch wel in andere bewoordingen. Overeenkomstig artikel 84, § 1, tweede lid, van de wetten op de Raad van State “wordt de motivering van het spoedeisend karakter, die in de aanvraag wordt opgegeven, in de aanhef van het besluit overgenomen”. De weergave van de motivering in de aanhef van het ontwerp dient bijgevolg te worden aangepast.

² De start- en stagebonus zijn “premies aan de werkgevers en de leerlingen in het kader van stelsels van alternerend leren”, zoals bedoeld in artikel 6, § 1, IX, 7°, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

Voor de werkgevers die aan de in het eerste lid bedoelde jongeren een stageplaats aanbieden met het oog op een praktijkopleiding in hun onderneming of instelling, wordt een financiële tegemoetkoming ingesteld, ‘stagebonus’ genaamd.

Art. 59. De Koning (lees: de Vlaamse Regering) bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het bedrag van de start- en stagebonus, alsook de voorwaarden en modaliteiten waaronder zij toegekend worden.”

VORMVEREISTEN

5. Het ontworpen besluit bevat, in het kader van de procedure om de start- en stagebonus aan te vragen, bepalingen die betrekking hebben op de verwerking van persoonsgegevens. Zo bepaalt artikel 8, § 4, van het ontwerp dat “het departement WSE alle noodzakelijke gegevensbronnen [kan] raadplegen met het oog op de verwerking van de aanvraag”.

Artikel 36, lid 4, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG’ (algemene verordening gegevensbescherming), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, in dit geval de Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet bijgevolg nog worden ingewonnen.³

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

6.1. Artikel 4, tweede lid, bepaalt dat bij de eerste toekenning van de startbonus aan de jongere als bijkomende voorwaarde geldt dat de jongere jonger dan achttien jaar is op 1 september van het schooljaar waarvoor de startbonus wordt aangevraagd, “tenzij een onderneming al een stagebonus heeft gekregen voor die jongere”. De toepassing van die laatste voorwaarde leidt tot een ongelijke behandeling tussen jongeren die in aanmerking komen voor een startbonus, al naargelang zij zich al dan niet in die situatie bevinden.

Een verschil in behandeling is slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel

³ Dit lijkt eveneens het geval te zijn voor het ministerieel besluit dat zal worden genomen krachtens artikel 8, § 3, van het ontwerp, waarbij de gegevens en documenten zullen worden bepaald die het aanvraagdossier moet bevatten.

en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Voor het invoeren van dat verschil in behandeling dient een deugdelijke verantwoording voorhanden te zijn die beantwoordt aan de hiervoor uiteengezette beginselen, zo niet dient ervan te worden afgezien.

6.2. Dezelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor artikel 6, tweede lid, van het ontwerp, dat een vergelijkbare regeling bevat met betrekking tot de toekenning van de stagebonus.

Artikel 6

7. Artikel 6, eerste lid, 1°, van het ontwerp bepaalt dat de toekenning van de stagebonus gebonden is aan de voorwaarde dat de “werkplek” van de jongere in het Vlaamse Gewest ligt.

In het licht van de rechtszekerheid moet opgemerkt worden dat het begrip “werkplek” evenwel geen eenduidige juridische invulling heeft, te meer daar het begrip eveneens de feitelijke plaats waar de arbeid wordt verricht, omvat.

Bovendien moeten de voorwaarden voor de stagebonus van die aard zijn dat geen afbreuk wordt gedaan aan het beginsel van de exclusiviteit van de territoriale bevoegdheid, zodat het, gelet op de aard en het voorwerp van de regeling inzake de stagebonus, aanbeveling verdient om als voorwaarde te bepalen dat “de exploitatiezetel (of ‘de vestiging’) waar de jongere wordt tewerkgesteld” gelegen is in het Vlaamse Gewest.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Wilfried VAN VAERENBERGH